

طرح درس نظری پرستاری سلامت جامعه (گروه‌های آسیب پذیر)

اطلاعات دوره

اطلاعات مدرس / مدرسین همکار

نام مدرس / مدرسین همکار: دکتر فرشته جواهری طهرانی
رتبه علمی: استادیار
رشته تحصیلی: پرستاری سلامت جامعه
محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی
تلفن تماس: ۸۸۶۵۵۳۶۶ داخلی ۳۳۰
پست الکترونیک اساتید همکار:
sarah.neiseh@gmail.com

اطلاعات مسئول درس

نام مسئول درس: دکتر فاطمه نیسه
رتبه علمی: استادیار
رشته تحصیلی: پرستاری سلامت جامعه
محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی
تلفن تماس: ۸۸۶۵۵۳۶۶ داخلی ۳۳۰
پست الکترونیک:
Fereshte.javaheri@yahoo.com

اطلاعات مربوط به درس

گروه آموزشی ارائه دهنده: پرستاری سلامت جامعه
نام درس: پرستاری سلامت جامعه (گروه‌های آسیب پذیر)
نوع و تعداد واحد: ۱/۵ واحد نظری
(۶ جلسه دکتر نیسه و ۶ جلسه دکتر جواهری)
پیش نیاز/هم نیاز: نظریه ها و مدل های پرستاری سلامت جامعه و کاربرد آنها - آموزش به فرد، خانواده و جامعه - ارتقای سلامت و سبک زندگی سالم - فرهنگ و پرستاری
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد پرستاری سلامت جامعه
تاریخ‌های برگزاری کلاس: شنبه‌ها ساعت ۱۳ تا ۱۵ شش هفته اول و ۱۷ تا ۱۵ شش هفته دوم

تاریخ آخرین ویرایش: نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴

شرح درس: هدف کلی از این درس این است که دانشجو بتواند گروه، انواع و ویژگی‌های آن را تعریف نموده و گروه‌های در معرض خطر در جامعه شامل زنان باردار، کودکان، سالمندان و گروه‌های خاص اجتماعی شامل مهاجرین و بیماران مزمن مانند بیماران دیابتی، بیماران پرفشاری خون را شناسایی، ویژگی‌ها و نیازهای آنان را شناسایی و تعیین اولویت نموده و با توجه به اولویت‌های تعیین شده برنامه ریزی نماید.

جدول ۱- برنامه درسی روزانه

تاریخ کلاسها	هدف کلی	اهداف رفتاری	حیطه و سطح هدف رفتاری			روش تدریس	روش ارزشیابی	مدرس / مدرسین
			دانشی	حرکتی	عاطفی			
جلسه اول ۱۴۰۴/۶/۲۹	آشنایی با گروه، گروه آسیب پذیر و ویژگی های آن ها	تعریف خود را از گروه بنویسد.	*			سخنرانی	آزمون شفاهی	دکتر نیسه
		انواع گروه و ویژگی های آن را شرح دهد.	*			پرسش و پاسخ	بازخورد شفاهی	
		اهداف کار گروهی را توضیح دهد.	*			سخنرانی	آزمون شفاهی	
		جمعیت آسیب پذیر را تعریف کند.	*			سخنرانی	آزمون شفاهی	
		اهمیت توجه به جمعیت آسیب پذیر را تحلیل و بحث کند.		*		بحث گروهی	شرکت در بحث	
جلسه دوم ۱۴۰۴/۷/۵	آشنایی با مراحل تکامل گروه	مراحل تکامل گروه را توضیح دهد.	*			سخنرانی	آزمون شفاهی	دکتر نیسه
		فرآیند کار گروهی را شرح دهد.	*			پرسش و پاسخ	بازخورد شفاهی	
		نقش هنجارهای گروهی را در فعالیتهای خود توضیح دهد و بحث کند.		*		بحث گروهی	شرکت در بحث	
		روش های مختلف برقراری ارتباط در گروه را بیان کند.	*			سخنرانی	آزمون شفاهی	
جلسه سوم ۱۴۰۴/۷/۱۲	آشنایی با پویایی گروه	تکاپوشناسی (پویایی) گروه را تعریف کند.	*			سخنرانی	آزمون شفاهی	دکتر نیسه
		مفاهیم مربوط به پویایی گروه را تعریف و تبیین نماید.	*			سخنرانی	آزمون شفاهی	
		مفاهیم تعارض، تضاد، مذاکره، نفوذ و رهبری را تعریف و تبیین نماید.	*			بحث گروهی	شرکت در بحث	
		نقش های کارکردی اعضاء گروه را شرح دهد و مثال بزند.	*			سخنرانی	آزمون شفاهی	
		نقش های غیر کارکردی اعضاء گروه را شرح دهد و مثال بزند.	*			بحث گروهی	شرکت در بحث	
جلسه چهارم ۱۵۰۴/۷/۱۹	آشنایی با شیوه های مختلف رهبری در گروه	رهبری را تعریف نماید.	*			سخنرانی	آزمون شفاهی	دکتر نیسه
		پنج بعد بزرگ شخصیت رهبران را بیان کند.	*			پرسش و پاسخ	بازخورد شفاهی	
		مدل اقتضایی فیدلر در رهبری را توضیح دهد.	*			بحث گروهی	شرکت در بحث	
		مدل صفحه شطرنجی رهبری را توضیح دهد.	*			سخنرانی	آزمون شفاهی	
		نظریه رهبری وضعیتی را توضیح دهد.	*			پرسش و پاسخ	بازخورد شفاهی	
		شیوه های مختلف رهبری در گروه را بیان کند.	*			بحث گروهی	شرکت در بحث	
		ویژگی های رهبری تحول گرا را شرح دهد و بحث کند.		*		بحث گروهی	شرکت در بحث	
			*			سخنرانی	آزمون شفاهی	

جلسه پنجم ۱۴۰۴/۷/۲۶	آشنایی با تکنیک‌های تصمیم‌گیری در کار گروهی	تفاوت تصمیم‌گیری و حل مسئله را شرح دهد.				*	سخنرانی	آزمون شفاهی	دکتر نیسه
		تکنیک‌های تصمیم‌گیری فردی و گروهی را به اختصار توضیح دهد.				*	سخنرانی	آزمون شفاهی	
		مراحل تصمیم‌گیری را با توجه به مدل‌های مختلف نام ببرد.				*	پرسش و پاسخ	بازخورد شفاهی	
		چهار نمونه از موانع تصمیم‌گیری منطقی را بیان کند.				*	پرسش و پاسخ	بازخورد شفاهی	
		سه مورد از دام‌های ادراکی و رفتاری در تصمیم‌گیری را بیان کند.				*	سخنرانی	آزمون شفاهی	
جلسه ششم ۱۴۰۴/۸/۳	سمینار دانشجویان	طراحی و اجراء یک کار گروهی با مشارکت هم‌تایان				*	ارائه سمینار	مشاهده عملکرد	دکتر نیسه
جلسه هفتم ۱۴۰۴/۸/۱۰	آشنایی با جمعیت‌های آسیب‌پذیر و انواع آن	آسیب‌پذیری از دیدگاه‌های مختلف را تعریف کند.				*	بحث گروهی	شرکت در بحث	دکتر جواهری
		آسیب‌پذیری را با استفاده از مدل‌های مختلف بهداشتی بحث کند.				*	بحث گروهی	شرکت در بحث	
		ریسک فاکتورهای آسیب‌پذیری را شرح دهد.				*	سخنرانی	آزمون شفاهی	
		شعار Healthy people 2030 را در گروه‌ها بحث کند.				*	بحث گروهی	مشارکت در بحث	
		ناعدالتی‌های بهداشتی را شرح داده و مثال بزند.				*	سخنرانی	آزمون شفاهی	
		تعیین‌کننده‌های سلامت را نام برده و توضیح دهد.				*	سخنرانی	آزمون شفاهی	
		وضعیت سلامت را شرح و پیامدهای آسیب‌پذیری را توضیح دهد.				*	سخنرانی	آزمون شفاهی	
		نقش پرستار سلامت جامعه در گروه‌های آسیب‌پذیر را بحث کند.				*	بحث گروهی	مشارکت در بحث	
جلسه هشتم ۱۴۰۴/۸/۱۷	ضرورت و نحوه شناسایی جمعیت آسیب‌پذیر	چند نمونه جمعیت آسیب‌پذیر مثال بزند.				*	پرسش و پاسخ	بازخورد شفاهی	دکتر جواهری
		ضرورت شناسایی گروه‌های خاص در معرض خطر را بحث کند.				*	بحث گروهی	مشارکت در بحث	
		روش‌های مختلف ارزیابی گروه‌های خاص در معرض خطر را توضیح دهد.				*	سخنرانی	آزمون شفاهی	
		ارزیابی تکوینی و تراکمی و مراحل آن را با یکدیگر مقایسه کند.				*	سخنرانی	آزمون شفاهی	
		فرآیند ارزیابی سریع گروه‌های خاص در معرض خطر را توضیح دهد.				*	سخنرانی	آزمون شفاهی	
		چالش‌های شناسایی جمعیت در معرض خطر را توضیح دهد.				*	سخنرانی	آزمون شفاهی	
جلسه نهم ۱۴۰۴/۸/۲۴	آشنایی با قوانین و سیاست‌های موثر بر جمعیت آسیب‌پذیر	هدف نظام سلامت و سیاست‌های عمومی سلامت را توضیح دهد.				*	سخنرانی	آزمون شفاهی	دکتر جواهری
		تأثیر سیاست عمومی سلامت بر سلامت همگانی را بحث کند.				*	بحث گروهی	مشارکت در بحث	
		تغییرات نظام سلامت در ایران را توضیح دهد.				*	سخنرانی	آزمون شفاهی	
		سلامت در سیاست‌ها و قوانین ایران را شرح دهد.				*	سخنرانی	آزمون شفاهی	
		عدالت و بی‌عدالتی در بحث سلامت عمومی را بحث کند.				*	بحث گروهی	مشارکت در بحث	

				*	موانع و تسهیل کننده‌های دسترسی عادلانه به سلامت را شرح دهد.		
			*		نقش مشارکت اجتماعی در سیاست‌گذاری برای جمعیت آسیب‌پذیر را بحث کند.		
جلسه دهم ۱۴۰۴/۹/۱	آشنایی با مفهوم دسترسی جمعیت آسیب‌پذیر به خدمات سلامت			*	دسترسی همگانی به خدمات سلامت را تعریف و اهمیت آن را توضیح دهد.	دکتر جواهری	آزمون شفاهی
				*	اجزاء دسترسی عمومی به خدمات سلامتی را نام برده و شرح دهد.		
			*		سرنانه پزشک و پرستار به بیمار را در ایران بیان کرده و بحث کند.		
				*	ابعاد دسترسی عمومی به خدمات سلامت را شرح دهد.		
				*	چارچوب مفهومی دسترسی به خدمات سلامت را توضیح دهد.		
				*	موانع دسترسی به خدمات سلامت را شرح دهد و مثال بزند.		
			*		مفهوم برابری و دسترسی را مقایسه و تحلیل کند.		
			*		استراتژی‌های تضمین دسترسی به خدمات سلامتی را توضیح دهد.		
جلسه یازدهم ۱۴۰۴/۹/۸	آشنایی با جمعیت فقیر به عنوان یکی از جمعیت‌های آسیب‌پذیر			*	فقر و بی‌خانمانی را تعریف و مقایسه کند.	دکتر جواهری	آزمون شفاهی
				*	عوامل موثر بر بروز و تداوم فقر را شرح دهد.		
				*	تأثیر فقر بر سلامتی و بالعکس را توضیح دهد و مثال بزند.		
			*		تأثیر فقر بر زنان، کودکان و سالمندان را بحث کند.		
				*	مسائل منجر به بی‌خانمانی را شرح داده و بحث کند.		
				*	اثرات بی‌خانمانی بر سلامت را توضیح دهد.		
			*		نقش پرستار در ارائه خدمات سلامت به جمعیت فقیر و بی‌خانمان را شرح دهد و بحث کند.		
جلسه دوازدهم ۱۴۰۴/۸/۱۵	سمینار دانشجویان		*		طراحی و ارائه یک برنامه بهداشتی برای یک گروه در معرض خطر	دکتر جواهری	مشاهده عملکرد

جدول ۲- روش ارزشیابی

روش ارزشیابی	شیوه اجرا یا ابزار ارزشیابی	سهم روش در نمره نهایی دانشجو
تکوینی	حضور منظم و شرکت فعال در بحث های کلاسی	۱۰
تکوینی	ارائه سمینار	۲۰
تراکمی	آزمون مداد کاغذی پایان ترم	۷۰

جدول ۳- منابع

الف) منابع درس مورد استفاده توسط مدرس/مدرسين الف. کتب

- Greif, G. and C. Knight (2016). Group Work with Populations At-Risk, Oxford University Press.
- 2- Corey, M. S., et al. (2016). Groups: Process and Practice, Cengage Learning.
- 3- Stanhope, M. and J. Lancaster (2015). Public Health Nursing - E-Book: Population-Centered Health Care in the Community, Elsevier Health Sciences.
- Vermeesch, Amber, ed. *Integrative Health Nursing Interventions for Vulnerable Populations*. Springer International Publishing, 2021.

ب) منابع فارسی

- ۴- ثریا مهدی (۱۳۹۹)، روش بحث و مذاکره براساس مطالعه تاثیر وتأثر متقابل در گروه؛ تهران: انتشارات رشد
- دانلسون آر فورسایت (۱۳۹۹)، پویایی گروه. ترجمه مهرداد فیروز بخت و دکتر منصور قنادان. تهران: موسسه خدمات فرهنگی رسا
- عبدالله شفیعی آبادی (۱۳۹۹) پویایی گروه ومشاوره گروهی؛ تهران: انتشارات رشد
- شماره های جدید مجله پرستاری گروه های آسیب پذیر

ج. محتوای الکترونیک و منابع لاتین

- Nursing Journal of the Vulnerable
- International Journal of Community based Nursing & Midwifery